

de Rechtspraak

De staatssecretaris van Veiligheid en
Justitie
mr. F. Teeven
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

datum 10 juli 2014
e-mail voorlichting@rechtspraak.nl
telefoonnummer 06-46116548
uw kenmerk 513650
bijlage 1

T (088) 36 10000
F (088) 36 10022
www.rechtspraak.nl

onderwerp Advies Ontwerpbesluit tot wijziging van de Penitentiaire
maatregel en het Besluit extramurale vrijheidsbeneming en
sociale zekerheid

Geachte heer Teeven,

Bij brief van 9 mei 2014, kenmerk 513650, verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de “Raad”) advies uit te brengen inzake het ontwerp van een algemene maatregel van bestuur betreffende de wijziging van de Penitentiaire maatregel en het Besluit extramurale vrijheidsbeneming en sociale zekerheid in verband met de herijking van de wijze van tenuitvoerlegging van vrijheidsbenemende sancties en de invoering van elektronische detentie (het besluit).

Het besluit

Het besluit strekt ter uitvoering van het wetsvoorstel tot wijziging van de Penitentiaire beginselenwet en het Wetboek van Strafrecht in verband met de herijking van de wijze van de tenuitvoerlegging van vrijheidsbenemende sancties en de invoering van elektronische detentie, waarover de Raad op 6 mei 2013 advies heeft uitgebracht. Dat wetsvoorstel voorziet onder meer in de afschaffing van het penitentiair programma en de invoering van elektronische detentie. Voor het stellen van nadere regels over de toepassing van elektronische detentie bij of krachtens algemene maatregel van bestuur bevat het wetsvoorstel een grondslag. Deze regels worden in het onderhavige besluit gegeven. Zo wordt onder meer geregeld welke categorieën gedetineerden worden uitgesloten van elektronische detentie, welke aspecten betrokken worden bij de afweging voor deelname aan elektronische detentie, welke voorwaarden aan die deelname zijn verbonden en in welke gevallen de elektronische detentie moet of kan worden beëindigd.

Na overleg met de gerechten, adviseert de Raad als volgt.¹

¹ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklust van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechtshandelingen zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

de Rechtspraak

datum 10 juli 2014
pagina 2 van 4

Advies

Zoals hiervoor al opgemerkt heeft de Raad over het wetsvoorstel over elektronische detentie advies uitgebracht op 6 mei 2013. Daarin heeft de Raad vooropgesteld dat het wetsvoorstel raakt aan het fundamentele rechtsstatelijke uitgangspunt dat bevoegdheden tot het nemen van beslissingen die ingrijpen in de grondrechten van burgers aan de onafhankelijke rechter zijn opgedragen. De Raad heeft zich op het standpunt gesteld dat voor een voorzienbare tenuitvoerlegging van vrijheidsstraffen een rechterlijke beslissing met betrekking tot de toepassing van elektronische detentie zou moeten zijn vereist. Het is voor het vertrouwen in de strafrechtspleging van groot belang dat tegemoet wordt gekomen aan de behoefte van veroordeelden, slachtoffers en samenleving aan duidelijkheid over welke straf of maatregel wordt opgelegd en hoe deze ten uitvoer wordt gelegd. Dit vereist dat deze straf of maatregel in het openbaar in de rechtszaal aan de orde komt en wordt uitgevoerd als door de rechter in zijn openbare uitspraak is bepaald.

De Raad hecht eraan deze principiële dimensie hier nogmaals onder uw aandacht te brengen. Nu het onderhavige besluit slechts strekt ter uitvoering van het eerdere wetsvoorstel en de Raad geen substantiële gevolgen voor de werklust verwacht, volstaat de Raad hier met maken van enkele wetstechnische en redactionele opmerkingen zoals die in de bijlage zijn opgenomen.

Tot slot

Indien na het uitbrengen van dit advies het besluit op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklustgevolgen voortvloeien, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het uiteindelijke besluit, stelt de Raad het op prijs als hij geïnformeerd wordt over de plaatsing van de definitieve tekst in het Staatsblad.

Hoogachtend,

mr. C.H.W.M. Sterk
Lid Raad voor de rechtspraak

de Rechtspraak

datum 10 juli 2014
pagina 3 van 4

BIJLAGE I: WETSTECHNISCH EN REDACTIONEEL COMMENTAAR

Artikel 4 Pm

- Ten aanzien van sub c is onduidelijk of er al moet zijn beslist op een verzoek tot uitlevering of overlevering, of dat voldoende is dat er een verzoek ligt dan wel dat men er van uitgaat dat er een verzoek zal komen.
- Waar onder sub e wordt gesproken van 'een risicoprofiel' wordt waarschijnlijk bedoeld op het risicoprofiel als bedoeld in art. 1 onder d van de Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing gedetineerden in samenhang met art. 22 e.v. van die regeling (een aanduiding van het vlucht- en maatschappelijk risico van de gedetineerde). Volgens die regeling stelt de selectiefunctionaris het risicoprofiel van de gedetineerde vast. Niet duidelijk is hoe lang dit risicoprofiel 'geldig' blijft en na welke termijn opnieuw wordt bezien of de betrokkene in aanmerking komt voor elektronische detentie.
- Ten aanzien van sub g is onduidelijk wie en op welke wijze de ernstige psychosociale of psychiatrische stoornis dan wel ernstige verslavingsproblematiek van de gedetineerde vaststelt en hoe lang een advies daarover geldig blijft.

Artikel 6 Pm

- Het voorgestelde artikel 6 Pm kent twee keer een 'sub d'; de laatste moet 'sub e' zijn.

Artikel 7 Pm

- Anders dan de toelichting veronderstelt volgt het vereiste dat de instemming op schrift wordt gesteld niet uitdrukkelijk uit het voorgestelde lid 1 van dit artikel.

Artikel 9 Pm

- In lid 2 sub b is neergelegd dat de voorwaarden gesteld aan elektronische detentie gewijzigd of aangevuld kunnen worden in geval een voorwaarde is overtreden. De Raad werpt de vraag op of niet voorzien moet worden in de mogelijkheid dat bijvoorbeeld de reclassering op voordracht van de deelnemer de directeur ook kan verzoeken om wijziging. Juist een voorwaarde als genoemd in artikel 7 lid 2 onder e Pm, te weten het hebben van een zinvolle dagbesteding van ten minste 26 uur per week, kan buiten de schuld van de deelnemer om aan verandering onderhevig zijn. Op het moment dat de deelnemer zelf dergelijke veranderingen voorziet, zou het goed zijn hierop te kunnen anticiperen en een en ander via de reclassering aan de directeur voor te leggen. Het hoeft dan niet nodeloos tot een overtreding van de voorwaarden te leiden. Ook vanuit oogpunt van rechtsbescherming en -zekerheid ligt een dergelijke voorziening voor de hand.

de Rechtspraak

datum 10 juli 2014
pagina 4 van 4

Artikel 10 Pm

- Lid 2 onder b roept de vraag op wanneer er sprake is van aanwijzingen van betrokkenheid bij strafbare feiten. Betrokkenheid is een juridisch niet afgebakend begrip; het kan strikt genomen ook slachtofferschap omvatten. Dat zal niet bedoeld zijn. Volgens de toelichting (p. 4) is niet vereist dat de betrokkene daadwerkelijk schuldig wordt bevonden. De aanduiding aanwijzingen roept de vraag op welke graad van verdenking is vereist om de deelname aan elektronische detentie vanwege een strafbaar feit te beëindigen. Voorts is de vraag of het enkel nieuwe strafbare feiten betreft of ook een aanwijzing voor betrokkenheid bij een strafbaar feit dat is begaan voorafgaand aan de deelname aan elektronische detentie?